

Planter

Dyrkningsvejledning for vårbyg

Vårbyg er den største kornafgrøde i Danmark og har en høj dyrknings sikkerhed. Vårbyg dyrkes både i renbestand og som dæksæd for udlæg af en række afgrøder.

Viden om Opdateret 01. marts 2021

Arealet med vårbyg har i gennemsnit af 2016-2020 været på ca. 580.000 ha. Det gennemsnitlige udbytte har i samme periode været på 56,1 hkg pr. ha ifølge Danmarks Statistik.

Dyrkning af vårbyg kan have flere formål:

- Produktion af foderkorn
- Produktion af maltbyg
- Dæksæd for udlæg

Denne dyrkningsvejledning handler både om produktion af foderbyg og maltbyg, og beskriver også de forhold man skal være opmærksom på når afgrøden anvendes som dæksæd for udlæg.

Produktionen af vårbyg er på ca. 3 mio. tons pr. år. Størstedelen af høsten anvendes til foder (60-65 procent), en stor mængde (30-35 procent) anvendes til maltbyg, både på hjemmemarkedet, men i høj grad også til eksport, og den sidste del anvendes til udsæd (ca. 5 procent).

Sådan dyrker du vårbyg

[Fold alle ind](#)

Sædskifte

Vårbyg kan dyrkes på alle jordtyper. Ved dyrkning på lettere jorde kræves mulighed for vanding for at sikre et stabilt udbytte.

Ensidig dyrkning af vårbyg kan lade sig gøre, men er normalt forbundet med et udbyttetab på 5-10 procent. Ved hyppig dyrkning af vårsæd bør der vælges sorter, som er resistente mod havrecystenematoder.

Etablering

Jordbearbejdning

Det vil oftest være en mest sikkert at pløje forud for såning af vårbyg, mens det kræver større opmærksomhed på optimale forhold for etablering ved pløjefri dyrkning. På lettere jorde pløjes om foråret umiddelbart inden såning, mens lerjorde bør pløjes efterår/vinter.

Ved forårsplojning er det en fordel at anvende furepakker eller lignende, der sikrer en pakning af jorden umiddelbart efter pløjning.

Vær opmærksom på, at vårbyg er meget følsom overfor dårlig jordstruktur. Hvis jordbearbejdning gennemføres, mens jorden er for våd, vil det resultere i udbyttetab.

Såbed

Når såbedet skal gøres klar, skal du tilstræbe færrest mulige behandlinger for at undgå at udtørre jorden.

Samtidig skal såbedet være jævnt og gennearbejdet. Vårbyg betaler hverken for et dybt opharvet såbed eller for et meget løst såbed. Et fast men ikke hårdt såbed sikrer en hurtig og ensartet fremspiring, som giver en god konkurrenceevne overfor ukrudt.

Vent med jordbearbejdning til jorden er tjenlig, så der ikke opstår jordpakning under såbedet. Foto: Jens Tønnesen, LandbrugsMedierne.

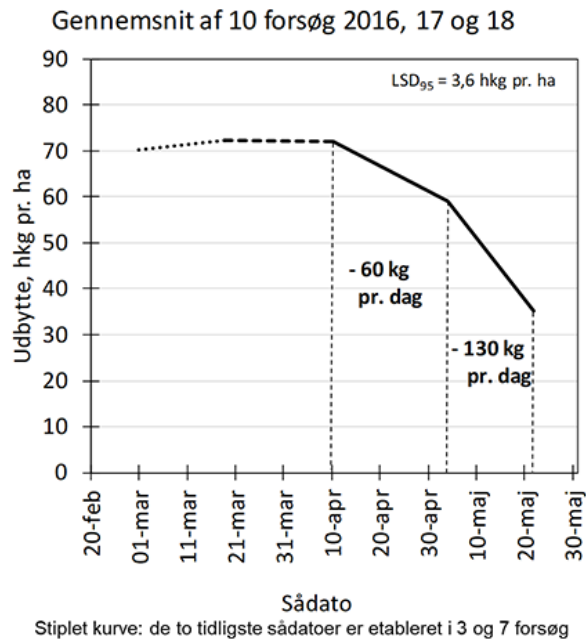
Såtid

Vent med at så indtil jorden er tjenlig. For tidlig såning medfører strukturskade og dårlig konkurrenceevne overfor ukrudt.

For sen såning medfører til gengæld udbyttetab. I en forsøgsserie i 2016-2018 er det vist, at det koster udbytte at udsætte såtidspunktet til efter 10.-15. april.

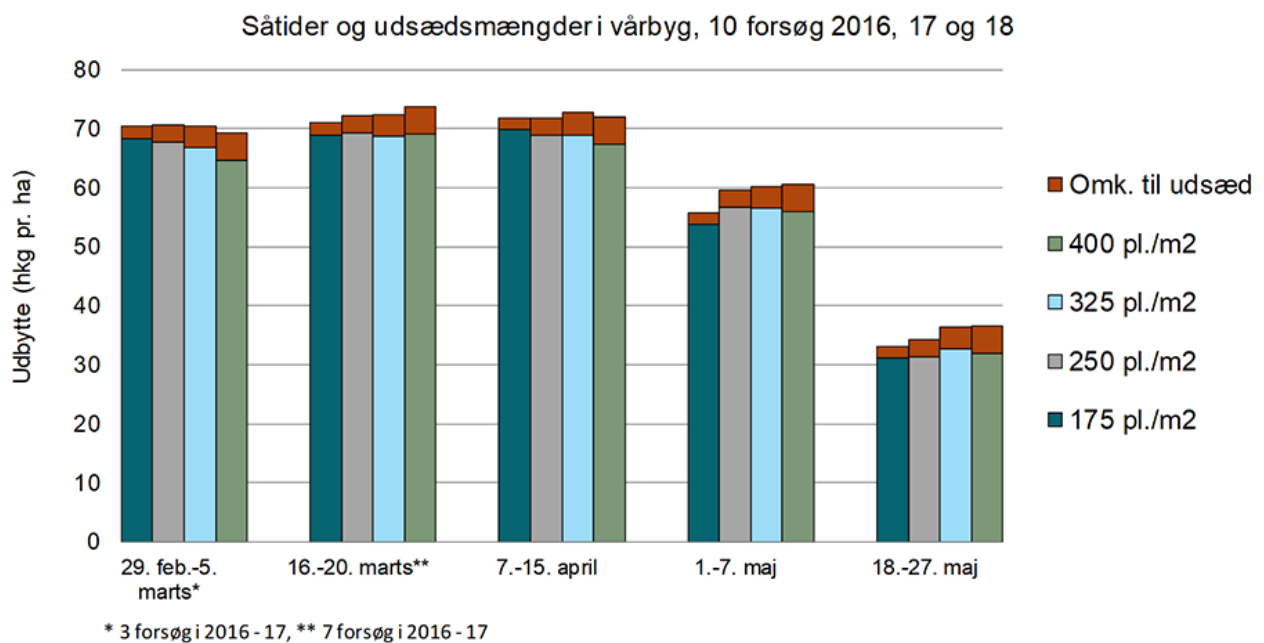
De tre års forsøg viser, at perioden hvor der kan etableres vårbyg uden at tabe udbytte strækker sig fra begyndelsen af marts til omkring 10. april. Udsættes såningen til begyndelsen af maj tabes 12,5 hkg pr. ha, svarende til 18 procent af udbyttet. En yderligere udsættelse til den 20. maj medfører et udbyttetab på 36 hkg pr. ha svarende til godt 50 procent sammenlignet med såning før 10. april. Opgjort pr. dag viser de ti forsøg et udbyttetab på 60 kg pr. dag såningen udsættes i perioden fra 10. april til 4. maj, og 130 kg pr. dag såningen udsættes i perioden 4. maj til 21. maj.

De store udbyttetab skyldes, at vårbyg har en meget kort vækstperiode, og nogle ugers forsinkelse i etablering betyder forholdsvis meget. Men vårbyg er en afgrøde, der er følsom over for et vådt og sammenpresset såbed. Såning bør derfor udsættes til begyndelsen af april, hvis det ikke er muligt at lave et godt såbed inden. Ved såning senere end midten af april, må der regnes med tab af udbytte, og såning i maj bør så vidt muligt undgås.

Der tilstræbes en jævn og ensartet sådybde på 3-4 cm. Det skal sikres, at alle kerner kommer ned i jorden og bliver dækket. Tilstræb en jævn fordeling af kerner. En jævn fordeling af planter fremmer konkurrenceevnen overfor ukrudt.

Der stiles normalt efter at etablere 250-300 planter pr. m². En forsøgsserie i 2016-2018 viste, at den optimale udsædsmængde kun i begrænset omfang afhænger af såtiden. På figuren er udbytterne i gennemsnit af alle ti forsøg over de tre år vist særskilt for de fire udsædsmængder. Kun den lave udsædsmængde på 175 planter pr. m² adskiller sig lidt fra de andre udsædsmængder ved at give lavere udbytter ved såning i maj.

Udsædsmængden beregnes efter formlen:

$$\text{Udsæd i kg pr. ha} = \text{Ønsket antal planter pr. m}^2 \times \text{TKV} / \text{Procent markspiring}$$

Vurdér den forventede markspiringsprocent kritisk, og tilpas udsædsmængden efter forholdene.

Læs mere om forsøg med såtid og udsædsmængde i vårbyg i [Oversigt over Landsforsøgene 2018](#), side 100.

Du kan købe nyt udsæd eller anvende egen udsæd.

Købes udsæd af vårbyg er det normalt bejdset med svampemidler.

Nøgen bygbrand forebygges ved at bruge sund eller bejdset udsæd. Redigo Pro 170 FS har effekt mod nøgen bygbrand.

Når du modtager udsæden, skal du kontrollere, at alle sække indeholder samme sort og notere partinumre, tusindkornsvægt og spireevne. Gem en sæk, der viser partinummer mv.

Hvor der anvendes egen udsæd, skal den opfylde de samme kvalitetskrav, som gælder for indkøbt udsæd. Det betyder,

- at produktionen skal være forberedt under dyrkningen af kornet,
- at kornets spireevne skal kontrolleres,
- at kornet skal bejdses med et middel, der er godkendt til brug i vårbyg, hvis der konstateres et bejdsebehov,
- at tusindkornsvægten skal bestemmes,
- at ukrudtsfrø og små kerner skal franses.

Opformering af egen udsæd bør planlægges i god tid, så du hele tiden har de mest interessante/lovene sorter. Brug kun korn fra ukrudtsfrie områder. Vær omhyggelig ved høst og som udgangspunkt bør du få kornet rensat, så de mindste kerner renses fra. Bejdsning tilbydes i mobile mindre anlæg.

Læs mere i artiklen [Sådan bruger du egen udsæd af vårsæd](#)

Ved brug af egen udsæd skal der betales forædlerafgift se: www.sortsejere.dk.

Nøgen bygbrand kan optræde, hvis du bruger egen udsæd uden at foretage analyse for bejdsebehov. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Sorter

Ved valg af vårbygssort skal der ud over udbyttet lægges vægt på en lav modtagelighed over for meldug, bygrust, skoldplet og bygbladplet.

Der bør ligeledes vælges sorter med lav tendens til nedknækning af strå og aks.

Ved produktion af foderbyg bør der ved sortsvalget skelnes mellem byg, der skal opfodres på egen bedrift og byg der skal sælges til et foderstoffirma. Hvis byggen skal fodres op på egen bedrift, bør der lægges vægt på at vælge en sort med et højt udbytte af foderenheder, FEsv eller FEso. Herudover bør der lægges vægt på foderværdien, målt som FEsv/hkg eller FEso/hkg. Læs mere om [Karakter for foderværdi i kornsorter](#). Hvis vårbyggen afsættes til foderstoffirma, vil der normalt ikke være forskelle i afregningsprisen i forhold til foderværdien. Her kan der derfor lægges vægt på udbyttet i hkg. Hos nogle firmaer vil der dog være et tillæg for at opnå et vist proteinindhold (>10,5 pct.), og tilsvarende et fradrag ved et lavt proteinindhold (<10,0 pct.).

Ved produktion af maltbyg er der en række kvalitetskrav der skal overholdes. Den vigtigste forudsætning for at kornet kan komme i betragtning som maltbyg er, at der er sået en anerkendt maltbygssort og at proteinindholdet er mellem 9,5 og 11,0 samt at sorteringen (over 2,5 mm) er min. 90.

Oplysninger om hvorvidt de enkelte sorter er egnede til maltbyg, og om de er anerkendte af danske og internationale maltbygprogrammer, fremgår af [Oversigt over Landsforsøgene](#), afsnittet om vårbygssorter.

Find flere oplysninger om de enkelte sorter på [SortInfo \(www.sortinfo.dk\)](http://www.sortinfo.dk).

Gødskning

Fastsættelse af næringsstofbehovet skal ske efter forholdene i den enkelte mark.

Kvælstof

Ved tildeling af kvælstof skal ejendommens kvælstofkvote overholdes.

Kvælstofbehovet fastsættes ud fra tilførslen af husdyrgødning eller afgrøderester i de foregående år, jordtypen, det forventede udbyttelniveau og den årlige kvælstofprognose.

For mineraljord uden tilførsel af husdyrgødning i årene forud og med flere års korn som forfrugt er kvælstofbehovet 120-140 kg N pr. ha, hvis ikke man indregner værdien af protein. Hvis proteinet kan værdisættes, er behovet 10-15 kg N højere.

Ved tilførsel af husdyrgødning i de foregående år reduceres behovet med 10-20 kg N pr. ha alt efter husdyrgødningsmængden.

Fosfor, kalium og magnesium

Fosfor- og kaliumbehovet fastsættes ud fra jordens fosfor- og kaliumtal, det forventede udbyttelniveau og fosfor- og kaliumbalancen for sædskiftet som helhed.

Behovet for tilførsel af magnesium fastsættes ligeledes ud fra det forventede udbyttelniveau og magnesiumtallet. Ved magnesiumtal over 5 kan magnesiumtilførsel undlades.

Følgende tabel giver en oversigt over behovet for tilførsel af fosfor, kalium og magnesium:

Jordtype	Uvandet JB 1+3	JB 2+4	JB 5-9
Udbyttelniveau, hkg pr. ha	46	53	65
Fosfor (Pt 2-4), kg P/ha	17	20	23
Kalium (Kt 7-10), kg K/ha	50	60	70
Magnesium (Mgt u. 5), kg Mg/ha	7	8	9

Svovl

Behovet for tilførsel af svovl er 10-15 kg pr. ha eller ca. 10 procent af behovet for kvælstof.

På bedrifter, hvor der i årene forud er anvendt husdyrgødning er risikoen for svovlmangel beskeden, også selv om man fuldgødsker med gylle og undlader gødskning med svovl i handelsgødning.

Mangan

Vårbyg får blege, lysegrønne blade med talrige, små rækkestillede kanelbrune pletter, ofte med lys midte. På afstand genkendes ofte de karakteristiske mørkere striber i sporene, hvor jorden er sammenpresset, og hvor mangan derfor er mere tilgængelig for planterne.

Bemærk de kanelbrune rækkestillede pletter. Planten fremtræder lys og slap. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Bemærk de karakteristiske mørke striber efter hjulspor, hvor manganmangel er mindre forekommende. Foto: Torkild Birkmose, SEGES

Husdyrgødning

Vårbyg kan med fordel gødskes med husdyrgødning. Vær opmærksom på, at flydende husdyrgødning skal nedfældes, hvis det udbringes før såning. Slangeudlægning efter fremspiring er ganske vist lovligt, men det anbefales ikke, da kvælstofudnyttelsen bliver for dårlig. På lerjord kan slangeudlægning efter fremspiring dog alligevel være at foretrække, hvis nedfældning før såning ødelægger jordstrukturen.

Vårbyg kan med fordel fuldgødskes med gylle, hvis der kan opnås en ensartet fordeling af gyllen. Mål gyllens indhold af kvælstof inden udbringning, så der kan opnås en så præcis gødskning som muligt.

Ved anvendelse af fast staldgødning eller dybstrøelse, bør der suppleres med 25-30 kg N i handelsgødning pr. ha.

Sortjordsnedfældning er en god løsning, da det giver en placeringseffekt af godningen. På svær lerjord er der dog ikke god erfaring med nedfældning pga. strukturskader. Foto: Torkild Birkmose, SEGES.

Plantebeskyttelse

Vurder behovet for bekæmpelse af ukrudt ud fra viden om markens ukrudtsbestand og registreringer i marken. Følg varslingerne for svampe og start marktilsyn senest, når de første angreb er set. Vurder ud fra sortens modtagelighed og bekæmpelsestærsklerne behovet for svampebekæmpelse. I vårbyg er det af skadedyr især aktuelt at holde øje med kornbladbiller og bladlus.

Læs mere: [Integreret plantebeskyttelse i vårbyg](#)

Kend skadevolderne

Brug app'en IPM Tjek eller andre hjælpemidler til at få et godt kendskab til ukrudt, svampe og skadedyr og som hjælp ved tilsyn af marken.

Vurder resultatet

Afsæt ved hver sprøjtning et [sprøjtevindue](#), så resultatet af behandlingen kan sammenlignes med ubehandlet. [Gå marken igennem før høst](#), så du kan vurdere om årets indsats har været optimal. Lav evt. et [ukrudtskort over markerne](#) før høst.

Ukrudt

Tokimbladet ukrudt

Målet med ukrudtsbekæmpelsen er at sikre mod udbyttetab, men også at sikre mod opformering af ukrudt i sædskiftet. Mange års forsøg har vist, at den nødvendige dosis for at opnå en tilstrækkelig ren mark, er større end den lave dosis, der normalt skal til at sikre størst nettonetudbytte i vårsæd. I de fleste forsøg er den bedste økonomi opnået ved blot at anvende fra kvart til halv dosis, men det har i nogle forsøg efterladt lidt for meget ukrudt. Når der er meget ukrudt har det ofte været økonomisk med trekvart til hel dosis. Når du fastlægger den nødvendige dosis, er udfordringen derfor at vurdere,

- hvor godt afgrøden vil vokse til og dermed dens evne til at kunne konkurrere mod ukrudtet,
- ukrudtsbestandens størrelse og sammensætning
- og behovet for at sanere ukrudtsbestanden, f.eks. i sædskifter med frø, roer mv.

Bekæmp ukrudt inden det har mere end to løvblade. Hvor f.eks. hanekro og snerlepileurt spirer frem over en længere periode, kan det dog være nødvendigt at udsætte sprøjtningen, til det største ukrudt har to-fire løvblade. På lavbundsarealer med højt ukrudtstryk bør der planlægges to sprøjtninger på små ukrudtsplanter.

Græsupkrudt

Enårig rapgræs kan optræde i så store mængder, at der er behov for at anvende Hussar Plus OD, som kan lægge en dæmper på enårig rapgræs. Flyvehavre bekæmpes, når flyvehavren har 3-4 blade.

Rodukrudt

Bekæmp rodukruddet, når det begynder at etablere sig i marken. Agertidsler og agerpadderokke kan bekæmpes under strækning i maj, når der er god vækst i planterne. Anvend lav kørselshastighed og store vandmængder. Kvik kan bekæmpes ca. 2-3 uger før høst med glyphosat.

Se løsningsforslag til bekæmpelse af rodukrudd: [Bekæmpelse af rodukrudd i korn](#)

Midler

Se forslag til bekæmpelse af ukrudt i:

- [Vårbyg](#)
- [Udlæg af græs i vårbyg](#)
- [Udlæg af kløvergræs i vårbyg](#)
- [Udlæg af lucerne i vårbyg](#)
- [Udlæg af frøgræs](#)

Vælg løsning efter de tre-fem mest dominerende ukrudtsarter.

Løsninger med "halv dosis" vil være tilstrækkelig til også at kunne bekæmpe ukrudt med op til fire løvblade. Dosis øges, hvis ukrudtet er stort med mere end fire løvblade, eller der forekommer en meget massiv ukrudtsbestand.

Sygdomme

Sorternes modtagelighed mod de enkelte svampesygdomme varierer.

Se også: [SortInfo](#)

Følg varslingen i [registreringsnettet](#) for sygdomme i vårbyg. Evt. svampebekæmpelse er aktuel frem til omkring blomstring.

Se også de [Vejledende bekæmpelsestærskler for svampesygdomme i korn](#).

Meldug

Meldug bekæmpes i modtagelige sorter i de tidlige vækststadier (st. 26-31) ved over 1 procent planter med angreb.

De fleste sorter har den såkaldte mlo-resistens mod meldug og bliver derfor ikke angrebet af meldug.

Meldug ses som hvide, melege pustler. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Bygbladplet

Bygbladplet bekæmpes i meget modtagelige sorter fra vækststadium 30 ved over 10 procent angrebne planter. Vær opmærksom på, at bygbladplet især fremmes ved forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Nettypen af bygbladplet. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Bygrust

Bygrust er et problem i visse år, og kan være meget tabsvoldende.

Bygrust bekæmpes i modtagelige sorter fra vækststadium 30 ved over 10 procent angrebne planter.

Bygrust viser sig som små rustbrune pustler, som især ses på bladoversiden. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Skoldplet

Skoldplet kan brede sig ved hyppig nedbør i sidste del af vækstsæsonen.

Skoldplet bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter og mindst fem dage med nedbør inden for de seneste 14 dage optalt fra vækststadium 31 (ét knæ udviklet) i modtagelige sorter og ved 10 procent angrebne planter og mindst 7 dage med nedbør fra vækststadium 32 (to knæ udviklet) i mindre modtagelige sorter.

Vær opmærksom på, at skoldplet især fremmes ved forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Skoldplet. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Ramularia

Svampesygdommen Ramularia ses i visse år i byg, men oftest først efter blomstring.

Da der i de danske forsøg hidtil ikke er set nogen særlig god sammenhæng mellem effekten på Ramularia og merudbyttet for svampesprøjtning, tages der indtil videre kun meget begrænset hensyn til Ramularia, når der fastlægges en strategi for svampebekæmpelse i vårbyg.

Ramularia. Svampen har oftest mindre betydning i Danmark, fordi angrebene kommer sent. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Valg af midler

Se [løsningsforslag til bekæmpelse af svampe i vårbyg](#).

Antallet af nødvendige svampebehandlinger i vårbyg varierer fra 0-2. Der har oftest været betaling for mindst én svampesprøjtning. Ved bekæmpelse omkring skridning anvendes omkring kvart til halv dosis. Ved bekæmpelsesbehov tidligt anvendes omkring kvart dosering.

Se også: [Vejledning til bekæmpelse af svampesygdomme i korn](#)

Skadedyr

Følg [varslingen for skadedyr i vårbyg](#).

Havrenematoder

De fleste dyrkede vårbygssorter er resistente mod havrecystenematoder også kaldet "havreål". Se [SortInfo](#).

Angreb forebygges ved dyrkning af resistente vårbyg- og havresorter samt ophold i dyrkningen af korn.

Bladlus

Bladlus udvikles især i varme og tørre år. Bladlusene sidder i vårbyg på stråene i bunden af afgrøden. Hold marken under opsyn og følg udviklingen i forekomsten af bladlus i [registreringsnettet](#).

Se [Vejledende bekæmpelsestærskler for skadedyr](#).

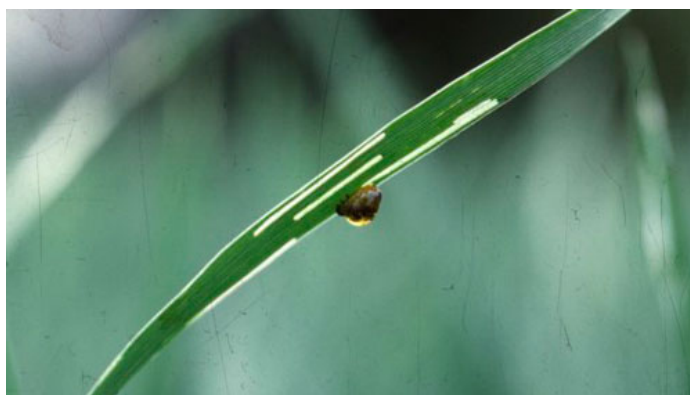

Bladlus sidder i vårbyg på stråbasis over jordoverfladen. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Kornbladbiller

I visse år er kornbladbillerens larve meget udbredt i vårbyg.

Den vejledende bekæmpelsestærskel er 0,5-1,0 larve pr. strå indtil omkring begyndende skridning. Små larver er lettest at bekæmpe. Hold marken under opsyn og følg udviklingen i forekomsten af larver i [registreringsnettet](#).

Kornbladbillerens larve. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES.

Valg af midler

Se [løsningsforslag til bekæmpelse af skadedyr i vårbyg](#).

Ved anvendelse af Pirimor 500 WG forsvinder bladlusene ret hurtigt efter bekæmpelsen. Ved brug af pyrethroider forbliver bladlusene ofte længe i marken uanset den anvendte dosering. Der er dog i forsøgene generelt opnået højere merudbytter ved anvendelse af pyrethroider.

Da bladlus i vårbyg sidder på stråene ved jordoverfladen i bunden af afgrøden er det vigtigt at indrette sprøjeteknikken efter bladlusenes placering. Kør langsomt og anvend store dråber og højt tryk f.eks. 025 lavdriftdyse eller kompaktluftinjektionsdyse, 3 bar, 6 km/t og 200 l vand.

Vækstregulering

Vækstreguleringsmidler i vårbyg anvendes især for at reducere omfanget af aks- og strånedknækning, og i mindre grad for at vækstregulere kraftige afgrøder. Der kan være forskelle på sorternes tendens til nedknækning.

Det er afgørende at høste afgrøden rettidigt, udsat høst øger risikoen for nedknækning og udbyttetab. Svampebekæmpelse nedsætter risikoen for aks- og strånedknækning. Cerone eller Terpal kan anvendes til reduktion af nedknækning i vækststadium 37-49.

Se [Vækstregulering samt forebyggelse af aks- og strånedknækning i vårsæd](#), og [løsningsforslag til vækstregulering og forebyggelse af nedknækning i vårbyg](#).

Høst

Vårbyg høstes så vidt mulig tør. Hvis det ikke kan lade sig gøre, tørres foderkorn hurtigst muligt ned til 15 procent vand og maltbyg ned til 14 procent vand.

Vårbyg kan ved overmodenhed spire i akset, men tendensen er mindre end hos vinterhvede. Størst risiko for spild ved sen høst er derfor ved strånedknækning og aksnedknækning. Du skal derfor kende dine sorters egenskaber på disse områder. Ved store arealer og relativ begrænset høstkapacitet kan disse egenskaber være de mest afgørende for valg af vårbygssort. Specielt ved udlæg af frøgræs er dette en vigtig egenskab, da nedknækning kan medføre ekstra omkostninger til bekæmpelse af spildkorn.

Ved overmodenhed risikeres dels tab som følge af aks- og strånedknækning men også at byggen spirer i akset, hvilket vil ødelægge kornets maltningsegenskaber. Du bør derfor prioritere høst af maltbyg relativt højt i en periode med vanskelige høstbetingelser.

Hvis der er dele af marken, hvor udbyttet af en eller anden grund er reduceret, bør du holde avlen fra dette område adskilt fra den øvrige avl, da sådanne partier normalt ikke overholder kvalitetskravene til maltbyg. Ved at blande avlen fra dårlige områder med den øvrige avl risikerer du derfor fradrag eller i værste fald at hele avlen kasseres som maltbyg.

Udbytte

Under rette betingelser kan vårbyg yde store udbytter.

Det gennemsnitlige udbytte i vårbyg har i perioden 2015 - 2020 været 56,1 hkg pr. ha.

I nedenstående tabel er vist normudbytter for vårbyg (hkg pr. ha) med forfrugt korn på forskellige jordtyper.

Udbytterne svarer til hvad den dygtige driftsleder som minimum bør kunne opnå i et år med normale vækstforhold. Under optimale forhold er udbyttepotentialet i vårbyg dog væsentlig højere.

Uvandet sandjord, JB 1+3: **46**

Uvandet finsand, JB 2+4: **53**

Vandet sandjord, JB 1-4: **58**

Sandblandet lerjord, JB 5-6: **65**

Lerjord, JB 7-9: **69**

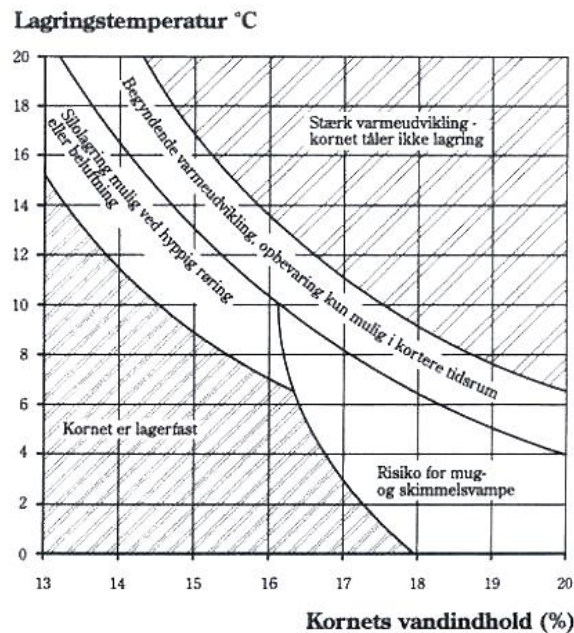

Opbevaring

Kornlageret kontrolleres jævnligt for at sikre, at temperaturen ikke stiger under oplagringen.

Risikoen for temperaturstigning under oplagringen er størst, hvis der høstes i en meget varm og tør periode. Det kan betyde, at kornet er tvangsmodnet. Fugt fremmer lagersvampe, der kan danne ochratoksin.

Se vejledningen [Sådan tørrer du kornet](#) og [Tørring og opbevaring af kvalitetskorn](#).

Lagertemperaturens og vandindholdets indflydelse på selvopvarmning og tørstof-tab ved lagring.

Afsætning

Ved produktion af foderbyg bør der skelnes mellem byg, der skal opfodres på egen bedrift og byg der skal sælges til et foderstoffirma. Hvis byggen skal fodres op på egen bedrift, bør der lægges vægt på et højt udbytte af foderenheder, FESv eller FEsO. Herudover bør der lægges vægt på foderværdien, målt som FESv/hkg eller FEsO/hkg. Læs mere om [Karakter for foderværdi i kornsorter](#). Hvis vårbyggen afsættes til foderstoffirma, vil der normalt ikke være forskelle i afregningsprisen i forhold til foderværdien. Her kan der derfor lægges vægt på udbyttet i hkg. Hos nogle firmaer vil der dog være et tillæg for at opnå et vist proteinindhold (>10,5 pct.), og tilsvarende et fradrag ved et lavt proteinindhold (<10,0 pct.). Læs mere om hvad du skal være opmærksom i forhold til afregningen i [Brug budgetkalkulerne og få et realistisk billede af produktionsøkonomien](#).

Ved produktion af maltbyg er der en række kvalitetskrav der skal overholdes. Den vigtigste forudsætning for at kornet kan komme i betragtning som maltbyg er, at der er sået en anerkendt maltbygssort og at proteinindholdet er mellem 9,5 og 11,0 samt at sorteringen (over 2,5 mm) er min. 90. Hvis et parti ikke opfylder disse krav kan det muligvis stadig afsættes som maltbyg, men det vil medføre fradrag som kan gøre det mere fordelagtigt at sælge det som foderbyg.

Maltbyg dyrkes ofte på kontrakt. Inden du indgår aftale med et firma om levering, er det nødvendigt at du nøje sætter dig ind i firmaets afregningsbetingelser. Som udgangspunkt bør du ikke indgå kontrakter, hvor du kan blive afkrævet at skulle levere erstatningskorn, hvis din egen avl ikke lever op til kvalitetskravene. Desuden skal du være opmærksom på om du har pligt til at levere partiet til firmaet, og hvilken afregning der anvendes, hvis afgrøden ikke lever op til kvalitetskravene.

Økonomi

Vårbyg er en afgrøde, der kan dyrkes med relativt få omkostninger. En fornuftig økonomi i vårbyg afhænger af udbyttet og den pris der opnås. Ved mhyggelig dyrkning af vårbyg kan der opnås en økonomi, der ligger på linje med andre afgrøder.

Priserne på maltbyg har igennem de seneste sæsoner været meget svingende, hvorfor tidspunktet for kontrakttegning eller salg kan være meget afgørende for det økonomiske udbytte i afgrøden. I år med gode priser på maltbyg i forhold til foderkorn vil avl af maltbyg normalt være økonomisk fordelagtigt.

Som landmand skal man se sig godt for, når maltbyg skal sælges. En sammenligning af grovvarerelskabernes takster og priser viser, at der er betydelige forskelle mellem deres vilkår og behandlingsomkostninger.

Lær mere om prisudvikling og prisdannelse på [AgroMarkets](#). (kræver abonnement)

Se også: [Budgetkalkule i Farmtal Online](#)

Emneord

[Byg](#)[Dyrkningsvejledninger](#)[Foderbyg](#)[+2](#)

Planter

Tema: Dyrkningsvejledninger for afgrøder i landbruget

Under temaet dyrkningsvejledninger finder du viden om dyrkning af alle afgrøder og sorter. Med dyrkningsvejledningerne får du det fulde overblik over hver enkelt afgrøde, hvad afgrøden bruges til samt bl.a. viden om dyrkning, plantebeskyttelse sygdomme, s...

Publiceret: 10. oktober 2018

Opdateret: 01. marts 2021

Vil du vide mere?

Leif Hagelskjær

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES

leif@seges.dk

+45 2961 5002

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

php@seges.dk

+45 2010 2297

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Marian Damsgaard Thorsted

Specialkonsulent, Planteværn

SEGES

mdt@seges.dk
+45 2475 7914

Torkild Søndergaard Birkmose

Landskonsulent, Cødsknning

SEGES

tsb@seges.dk

+45 3031 3977

Henning Sjørslev Lyngvig

Landskonsulent, Markteknik

SEGES

hsl@seges.dk

+45 9117 7620

Støttet af**Promille**afgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk